

Handreiking voor professionals die werken met jongeren tussen 16 en 27 jaar

Werkafspraken Perspectiefplan

Holland Rijnland, december 2016

Er komt veel kijken bij het meerderjarig worden. Voor jongeren met een gezond netwerk om zich heen hoeft dit geen problemen op te leveren. Echter, juist voor de jongeren die al jeugdhulp ontvangen, en die geen stabiel netwerk hebben, is extra begeleiding essentieel in het voorkomen van problemen op lange termijn. Onderzoek heeft aangetoond dat meer dan 60% van de zwerfjongeren een verleden heeft in de jeugdhulp. Dit cijfer geeft wel aan hoe belangrijk het is dat we de aansluiting goed met elkaar regelen en jongeren die dat nodig hebben de begeleiding bieden om zich tot volwaardige zelfredzame mensen te ontwikkelen.

1. Tijdige voorbereiding zorgt voor continuïteit van hulp en ondersteuning

Deze handreiking is bedoeld als hulpmiddel in het 'doen wat nodig is', om de professional ruimte te bieden de hulp of ondersteuning in te zetten die aansluit bij de behoefte van een jongere; ongeacht onder welke wet een jongere op een bepaald moment valt. De vraag en de jongere staan centraal.

De meeste jongeren in Nederland groeien gezond en veilig op met begeleiding van hun ouder(s), gezin of directe omgeving. Soms lukt dat niet en is er een andere vorm van ondersteuning (hulpverlening) nodig. In veel gevallen eindigt hulp vanuit de Jeugdwet bij het bereiken van de leeftijd van 18 jaar¹. Als hulp moet doorlopen bij het bereiken van de 18^e verjaardag, dan is meestal sprake van een overgang van de Jeugdwet naar de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Wet langdurige zorg (Wlz) en/of Zorgverzekeringswet (ZvW). Ook kan een jeugdige te maken krijgen met de Participatiewet of met verlengde jeugdhulp. De jeugdhulpregio Holland Rijnland vindt het belangrijk de aansluiting van hulp en ondersteuning aan jongeren tussen 16 en 27 jaar zo soepel mogelijk te laten verlopen. Het uitgangspunt is dat een jongere die nog hulp nodig heeft zoveel mogelijk continuïteit in de hulpverlening krijgt.

Uitgangspunt is dat een jongere na zijn 18^e niet wordt losgelaten voordat zeker is gesteld dat hij een geschikte woonruimte heeft, passende zinvolle dagbesteding, financieel vaardig is (of hier hulp bij heeft), en een mentor uit het informele netwerk heeft die gedurende langere tijd naast de jongere blijft staan. Essentiële zaken die vragen om een tijdige en gedegen voorbereiding op de 18^e verjaardag!

2. Onze gezamenlijke uitgangspunten: laat niet los voordat dat een jongere een mentor heeft, zijn financiën op orde heeft of een budgetmaatje, een goede plek om te wonen en zinvolle dagbesteding

Belangrijk is om met een jongere toe te werken naar zelfredzaamheid. Hierbij zijn een aantal randvoorwaarden belangrijk.

¹ In bepaalde gevallen kan hulp vanuit de Jeugdwet doorlopen tot 23 jaar. Dit heet verlengde jeugdhulp. Wanneer hier sprake van is wordt uitgelegd onder punt 2 van deze handreiking.

- Jongeren hebben ten 1^e belang bij een mentor of **vertrouwenspersoon die gedurende langere tijd naast hen staat**. Iemand die vasthoudt: voor, tijdens en na hulpverlening. Dit is iets anders dan een regiehouder die de verschillende vormen van hulp coördineert en afstemt, zoals bij 1G/1P/1 regisseur gebeurt. Het gaat om een vertrouwenspersoon die naast hen staat en op wie de jongere altijd terug kan vallen. Investeer dan ook vroegtijdig in het **koppelen van een jongere aan een mentor uit zijn netwerk** die deze rol op zich wil nemen.
- Een 2^e afspraak is het niet loslaten van een jongere voordat helder is dat zijn **financiën op orde zijn of hier in ieder geval hulp bij krijgt**, bijvoorbeeld door zijn informele mentor of een budgetmaatje. Ten 3^e is een **goede veilige woonplek** cruciaal. Het moet helder zijn voor alle partijen waar de jongere gaat wonen.
- Tenslotte is het belangrijk dat een jongere **zinnvolle dagbesteding** heeft: dat kan een opleiding zijn, een (deeltijd)behandeling, (beschut) werk of een dagbestedingstraject. Voor de meeste jongeren zal sprake zijn van (een wens tot) het volgen van dagonderwijs. Inzet op optimale **samenwerking met de betreffende school** is in dat geval noodzaak om de jongere maximaal kans te geven op het daadwerkelijk behalen van het diploma.
- **Laat niet los** totdat dit geregeld is en trek gezamenlijk op met collega's jeugdhulp, Wmo, onderwijs, beschermd wonen, en werk en inkomen. **Vertrouw en versterk elkaar!**

In een aantal gevallen kan ondersteuning vanuit de Jeugdwet nog even doorlopen. Dit heeft verlengde jeugdhulp. Ook als er sprake is van verlengde jeugdhulp, blijft het tijdig voorbereiden van jongeren op het gebied van bovengenoemde randvoorwaarden voor zelfredzaamheid belangrijk.

Wanneer is er sprake van verlengde jeugdhulp?

Het gaat bij verlengde jeugdhulp om ondersteuning die niet op grond van de ZvW, Wmo of Wlz geboden kan worden. Het kan bijvoorbeeld gaan om pleegzorg, opvoedondersteuning, zelfstandigheidstraining, of pedagogische gezinsbegeleiding. Deze hulp kan maximaal doorlopen tot een jongere 23 jaar is. Verlengde jeugdhulp wordt geboden binnen het met Holland Rijnland afgesproken budgetplafond van jeugdhulpaanbieders en kan volgens de Jeugdwet voorkomen in de volgende gevallen:

- 1. De jongere ontving voor zijn 18e al jeugdhulp en het is nodig dat deze doorloopt. Het besluit ter verlening is voor het 18e jaar genomen.*
- 2. De jongere kreeg voor zijn 18e nog geen hulp, maar het jeugd- en gezinsteam heeft samen met cliënt en aanbieder voor de 18e verjaardag bepaald dat dit vanaf het 18e jaar nodig is.*
- 3. De jongere kreeg voor zijn 18e hulp en is gestopt, maar opdrachtnemer bepaalt samen met het jeugd- en gezinsteam dat hervatting nodig is. De hulp moet binnen 6 maanden worden hervat.*
- 4. De jongere ontvangt jeugdhulp in het kader van straffen en maatregelen, of van reclasseringstoezicht.*

3. Het Perspectiefplan

Om jongeren goed voor te bereiden op het meerderjarig worden is de afspraak gemaakt dat aanbieders samen met de jongere ruim op tijd aan een toekomstplan, het Perspectiefplan, werken. Dit plan gaat naast zorgcontinuïteit in op relevante leefdomeinen zoals wonen, werk, onderwijs, inkomen, en vrije tijd. Er wordt beschreven wat de stand van zaken is en welke doelen nog bereikt gaan worden. Uiteraard wordt steeds gekeken wat nodig is: neem die leefdomeinen mee die voor een jongere belangrijk zijn.

Doel van dit plan is om het aantal 'loketten', wachttijden en procedures te beperken en actief bij te dragen aan continuïteit van zorg, met andere woorden een warme overdracht naar opvolgende zorgaanbieders, en indien van toepassing onderwijs of werk en inkomen. In bijlage 2 is terug te vinden waar een Perspectiefplan aan moet voldoen. Jongeren hebben hier de input voor geleverd.

Hierbij gelden de volgende afspraken:

- In de gesprekken t.b.v. de contractering Jeugdhulp 2017 is het **Perspectiefplan als vereiste opgenomen in de inkoopvoorwaarden** voor alle jeugdhulpaanbieders.
- Het Perspectiefplan moet uiterlijk bij **17,5 jaar gereed** zijn, zodat een jongere weet waar hij aan toe is en er voldoende tijd is om vervolghulp te regelen.
- Indien er sprake is van een **Wlz** behoefte, begeleid de jongere en zijn netwerk dan met deze aanvraag. In bijlage 3 is een overzicht van zorgwetten 18- en 18+ terug te vinden.
- De **aanbieder bij wie de jongere op zijn 17^e in zorg** is, heeft **de verantwoordelijkheid** het Perspectiefplan te initiëren en hier regie op te voeren. 1 regiehouder (1G/1P) is cruciaal.
- De stem van de jongere is niet alleen belangrijk, hij is **eigenaar van zijn Plan!**
- **Vraag de jongere** wie hij, bij meerdere hulpverleners, als regiehouder wenst. Vast onderdeel van het maken van het Perspectiefplan is dan ook het door de jongere aanwijzen van **1 regiehouder (1G/1P)**.
- Bij het maken van het Perspectiefplan worden **relevante partijen, zoals Wmo en consulent Beschermd Wonen actief en op tijd betrokken**.
- De werkwijze van het tijdig betrekken van vervolgaanbieders, Wmo en/of beschermd wonen moet tot een **door alle betrokkenen gedragen plan** leiden, dat nieuwe loketten en het steeds opnieuw moeten vertellen van het verhaal (en het risico van afhaken van een jongere) voorkomt. .

Toeleiding naar juiste hulp en instanties is intensief

Voor jongeren met meervoudige problematiek waar hulp na het meerderjarig worden door moet lopen, is vaak intensieve begeleiding nodig gericht op toeleiding naar de juiste plek en op gedragsverandering. Houd daar rekening mee bij het opstellen van het Perspectiefplan en aangeven bij vervolgaanbieders wat er nodig is.

- Scholen voor voortgezet onderwijs en MBO werken voor / met jongeren met een grotere ondersteuningsvraag in het kader van Passend Onderwijs al langer met eigen ondersteuningsplannen.
- Bij jongeren in het MBO die **ongediplomeerd uitstromen** wordt bovendien gewerkt worden aan een **OPP (OntwikkelPerspectiefPlan)**, waarin een eerstvolgende ontwikkelstap richting onderwijs, zorg of werk zal worden benoemd. Hier is **afstemming tussen betrokken jongere, jeugdhulpverlener en onderwijs dus noodzaak**.
- Indien onderwijs betrokken is, staat in samenspraak met de jongere **het Perspectiefplan in verbinding met het OPP en andersom. Daar waar geen OPP is, is het Perspectiefplan leidend**.

4. Jeugd- en Gezinsteam: JGT

Vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin werken er in de regio Holland Rijnland 24 jeugd- en gezinsteams. Deze teams bestaan uit jeugdhulpprofessionals met verschillende expertise. Als een jongere in de leeftijd tussen 16 en 27 jaar ondersteund wordt door of zich meldt bij het JGT, maakt een JGT-er de inhoudelijke afweging of jeugdhulpverlening of ondersteuning bij opgroeien nodig is. Er wordt bij jongeren vanuit de volgende uitgangspunten gehandeld:

- Gaat het om **tijdelijke** problematiek die gerelateerd is aan de levensfase en waarbij de verwachting is dat JGT de weg naar zelfstandigheid kan begeleiden, **dan blijft het JGT ondersteunen**, ook na het 18^e jaar. Gaat het om **blijvende** ondersteuningsbehoefte, dan volgt een gesprek met de jongere over de ondersteuning die nodig is. Het **JGT neemt dan het initiatief** om samen met de jongere en Wmo collega/consulent beschermd wonen/specialist te bepalen welke ondersteuning nodig is.
- Is er sprake van meerdere vormen van ondersteuning op verschillende leefgebieden, stel dan samen met de jongere en relevante partijen een Perspectiefplan op.
- Ga indien nodig ook te rade bij **klantmanagers van werk en inkomen** voor vragen rondom het vinden van passende arbeid. Raadpleeg elkaar en stem regelmatig af.
- **Voorkomen van schulden**: koppel een **budgetmaatje** aan jongeren in een kwetsbare positie die hen helpen budgetteren.
- **Voorkomen van schooluitval**: zoek indien van toepassing direct en samen met de jongere contact met een begeleider op school. Zorg actief dat over en weer afspraken worden gemaakt, vastgelegd en nagekomen. Optimaliseer hierin de eigen verantwoordelijkheid van de jongere zelf.

5. Consulenten Beschermd Wonen

Indien een jongere een vraag heeft op het vlak van verblijf, betekent dit niet automatisch dat er sprake is van beschermd wonen. Van beschermd wonen is sprake indien jongeren kampen met psychische en/of psychosociale problemen. Ook is een jongere niet in staat zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. Er moet sprake zijn van een diagnose en/of een advies van een specialist (BIG geregistreerd) op het gebied van GGZ of maatschappelijke opvang. Als diagnose niet mogelijk is moet aantoonbaar zijn dat een jongere niet in staat is zichzelf staande te houden in een zelfstandig woonruimte.

In Leiden zijn consulenten beschermd wonen voor de regio Holland Rijnland werkzaam die zich bezig houden met het vaststellen van indicaties beschermd wonen. Bij een aanvraag beschermd wonen van jongeren die bijna 18 worden, gelden de volgende richtlijnen:

- Voor jongeren bij wie verblijf aan de orde is, en die het volgende kalenderjaar 18 worden, geldt dat **tijdig** door betrokken **jeugdhulpaanbieders, de jongere zelf en relevante partners als JGT of SWT** wordt gewerkt aan voorbereiding op volwassenheid middels een **Perspectiefplan**.
- Sluit met elkaar uit dat hier een **Wlz-indicatie beter op zijn plek** is. Indien er wel sprake is van Wlz-problematiek, begeleid de jeugdige (en zijn ouders/steunnetwerk) dan bij de aanvraag.
- Voorkom onverwachte (ongewenste) situaties en **betrek elkaars expertise** al in een vroeg stadium. Zie ook 3. over het **Perspectiefplan**.
- Bij beschermd wonen zijn er wachtlijsten. Uitgangspunt is **continuïteit van zorg**. Het is onwenselijk dat als is vastgesteld dat ook na zijn 18^e een beschermd wonen plek nodig is, een jongere die al intramuraal woont op een wachtlijst komt. **Begin op tijd en betrek daarbij de expertise van consulenten beschermd wonen**.
- Na een aanvraag waarbij consulenten nog niet eerder geconsulteerd zijn, **initiëren consulenten beschermd wonen een gesprek** met het JGT, Wmo medewerker en/of betreffende aanbieder om tot een zo goed mogelijk beeld te komen wat het best passend is;
- De **consulent beschermd wonen beslist** in nauwe afstemming met betrokkenen over de maatwerkvoorziening beschermd wonen.

6. Zorgcontinuïteit geleverd door specialistische jeugdhulpaanbieders

Als een jongere tot zijn 18^e specialistische jeugdhulp ontving, is de jongere bij een jeugdhulpaanbieder. Er is in de contractering jeugdhulp afgesproken dat er met een jongere een Perspectiefplan wordt gemaakt. De aanbieder bepaalt i.s.m. de jongere wat nodig is. Hierbij is het volgende afgesproken:

- Met **alle jongeren die 17 jaar zijn en in jeugdhulp zijn, wordt een gesprek gevoerd** in samenwerking met meest relevante partijen en de specialistische jeugdhulpaanbieder om te kijken hoe de lopende hulp verloopt, op welke wijze er met de jongere aan het Perspectiefplan wordt gewerkt en om mee te denken bij wat er na het 18^e jaar nodig is.
- Voor al deze jongeren geldt ook hier dat **afstemming met het onderwijs** voor, tijdens en na beëindiging van een opleiding noodzaak is om in gezamenlijkheid de passende begeleiding te realiseren die voor deze groep in een kwetsbare positie eigenlijk altijd nodig is.
- Als de verwachting is dat de benodigde ondersteuning levenslang en levensbreed is dient eerst de mogelijkheid van een **Wlz indicatie uitgesloten** te worden. Ook hier geldt: start op tijd met dit onderzoek!
- Als in de toekomst ondersteuning vanuit de Wmo wenselijk is: **de jeugdhulpaanbieder nodigt de Wmo medewerker en/of consulent beschermd wonen uit** om deel te nemen aan dat gesprek.
- De Wmo medewerker vertrouwt de diagnose en plan van de jeugdhulpaanbieder, zodat een jongere met zo min mogelijk loketten te maken krijgt.
- Als in de toekomst continuering van de jeugdhulpverlening wenselijk is maar de oude indicatie afloopt en hulp **niet via een ander wettelijk kader** kan worden geboden, dan dient de jeugdhulpaanbieder verlengde jeugdhulp in te zetten.
- Als er sprake is van een indicatie jeugdhulp die na het **18^e levensjaar nog korte tijd doorloopt dan is er ook sprake van verlengde jeugdhulp**. Ook hiervoor dient voor het 18^e levensjaar een Perspectiefplan te worden gemaakt t.b.v. de afspraken van het tijdig afbouwen van verlengde jeugdhulp en de periode daarna.
- Als een jongere Jeugd GGZ heeft en 18 wordt gaat hij vanuit **de jeugdhulpaanbieder over naar de Zvw (volwassen GGZ)**. **Het is belangrijk om de jongere hier in te begeleiden.**

7. De Gecertificeerde Instelling (GI)

Kinderbeschermingsmaatregelen lopen af na het 18^e jaar. Jeugdreclassering kan doorlopen tot 23 jaar. In Holland Rijnland zijn het Leger des Heils, Jeugdbescherming West, en de William Schrikker Groep Gecertificeerde Instellingen..

In Holland Rijnland zijn de GI's gemandateerd om zonder tussenkomst van een JGT de toeleiding naar specialistische hulp te doen. Veel jongeren met verblijf op het moment dat zij 18 jaar worden, zijn cliënt van een GI. Er is in de contractering jeugdhulp afgesproken dat er met een jongere een Perspectiefplan wordt gemaakt. Tijdige afstemming tussen de GI, de betrokken jeugdhulpaanbieder en de vervolgaanbieder(s) is ook hier noodzakelijk zodat een goede woonplek en benodigde begeleiding na het 18^e jaar op tijd georganiseerd is.

Als een jongere cliënt is van een gecertificeerde instelling en 18 jaar wordt, is de werkwijze als volgt:

- De **betrokken jeugdhulpaanbieder en de GI professional** brengen gezamenlijk en in afstemming met de jongere in kaart wat er nodig is voor het op eigen benen gaan staan.
- Dit wordt gedaan door middel van het **Perspectiefplan, waarvan de jongere eigenaar is**, en alle relevante leefdomen worden meegenomen (zie Punt 3. van deze handreiking).
- Indien noodzakelijk en gewenst door de jongere, blijft **de professional van de GI nog even op de achtergrond in aanwezig in het leven van de jongere**. Zo maken we niet de kalenderleeftijd leidend maar de behoefte van de jongere.
- In de voorbereiding op het meerderjarig worden **tevens andere benodigde partijen betrokken, zoals het jeugdteam/wijkteam en/of consulenten beschermd wonen, alsook werk en inkomen, school en eventuele benodigde vervolgaanbieders**. Vanuit een

gezamenlijk belang wordt toegewerkt naar warme overdracht en kan uit- of terugval en zorgmijdend gedrag warden voorkomen.

8. Handige sites / apps

www.kwikstart.nl

Alle informatie wat er komt kijken als een jongere 18 jaar wordt (App)

www.plan18.nl

Handige tool voor zowel jongeren, ouders als professionals dat kan helpen als leidraad bij het opstellen van het perspectiefplan.

www.hoezitdat.info

Jongerenwebsite Holland Rijnland

www.18ennu.nl

Site met informatie, checklists

Ook loont het de moeite te kijken of een jongere in aanmerking komt voor het minimumbeleid van de gemeente. Zoals bijvoorbeeld een goedkopere (collectieve) ziektekostenverzekering.

BIJLAGE 1 Wat zegt de wet?

I. Jeugdwet

a. Definitie Jeugdige

Art.1.1 Jeugdwet:

- jeugdige: persoon die:

1°. de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt,

2°. de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt en ten aanzien van wie op grond van artikel 77c van het Wetboek van Strafrecht recht is gedaan overeenkomstig de artikelen 77g tot en met 77gg van het Wetboek van Strafrecht, of

3°. de leeftijd van achttien jaar doch niet de leeftijd van drieëntwintig jaar heeft bereikt, en voor wie de voortzetting van jeugdhulp als bedoeld in onderdeel 1°, die was aangevangen, of voor wie het college vóór het bereiken van de leeftijd van achttien jaar heeft bepaald dat een voorziening op het gebied van jeugdhulp noodzakelijk is of voor wie, na beëindiging van jeugdhulp die was aangevangen vóór het bereiken van de leeftijd van achttien jaar, binnen een termijn van een half jaar hervatting van de jeugdhulp noodzakelijk is;

b. Definitie Verlengde Jeugdhulp

Jongere die de leeftijd van achttien jaar doch niet de leeftijd van drieëntwintig jaar heeft bereikt, en voor wie de voortzetting van jeugdhulp als bedoeld in c, die was aangevangen, of voor wie het college vóór het bereiken van de leeftijd van achttien jaar heeft bepaald dat een voorziening op het gebied van jeugdhulp noodzakelijk is of voor wie, na beëindiging van jeugdhulp die was aangevangen vóór het bereiken van de leeftijd van achttien jaar, binnen een termijn van een half jaar hervatting van de jeugdhulp noodzakelijk is.

c. Taken Jeugdwet

Art. 1.1 Jeugdhulp:

1°. ondersteuning van en hulp en zorg, niet zijnde preventie, aan jeugdigen en hun ouders bij het verminderen, stabiliseren, behandelen en opheffen van of omgaan met de gevolgen van psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige, opvoedingsproblemen van de ouders of adoptie gerelateerde problemen;

2°. het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van jeugdigen met een somatische, verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem en die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt, en

3°. het ondersteunen bij of het overnemen van activiteiten op het gebied van de persoonlijke verzorging gericht op het opheffen van een tekort aan zelfredzaamheid bij jeugdigen met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking of een somatische of psychiatrische aandoening of beperking, die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt.

Art. 1.1. Opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen:

1°. psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige, opvoedingsproblemen van de ouders of adoptiegerelateerde problemen;

2°. beperkingen in de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie in verband met een somatische, verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem bij een jeugdige die de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt, en

3°. een tekort aan zelfredzaamheid in verband met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking of een somatische of psychiatrische aandoening of beperking bij een jeugdige die de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt;

BIJLAGE 2 Perspectiefplan: Waar moet het aan voldoen?

In een co-creatie-bijeenkomst hebben jongeren, instellingen, de gemeente en de TWO Holland Rijnland met elkaar gekeken hoe zo'n plan eruit zou kunnen zien. Deze bijlage laat de aanpak zien en ook welke elementen er in het plan kunnen worden verwerkt .

Hoe wordt het plan gemaakt?

Als een jongere 16 wordt, vraagt een hulpverlener wanneer hij/zij wil beginnen met het maken van het plan. En met wie de jongere dat plan wil gaan maken. Wie vertrouwt hij/zij en met wie gaat de jongere deze eerste stap zetten: dromen over wat je later wil. Deze vertrouwenspersoon kan de vaste mentor worden die naast de jongere blijft staan – dat kan een oom, tante, buurvrouw, etc zijn.

Als die eerste stap gezet is wordt gekeken welke andere mensen er betrokken kunnen worden voor het verder uitwerken van het plan. En welke deskundigen of specialisten er nodig zijn.

Een mooi hulpmiddel voor zowel professionals als jongeren en hun ouders/vertegenwoordigers is www.plan18.nl. Het plan is van de jongere zelf, en is een "levend document" waar je dingen aan kan passen. En nieuwe ideeën of inzichten een plek kan geven. Bijtijds wordt gekeken of er vervolghulp nodig is en hoe die geregeld wordt. Er kan ook ruimte zijn voor de actuele diagnose, een behandelplan of het begeleidingsplan (OPP) van school. Of ruimte voor de jongere en de hulpverlener om aan te geven waarom een Wmo-maatwerkvoorziening nodig is. De centrale contactpersoon (de volwassene of professional die voor de jongere de vertrouwenspersoon is) moet snel te vinden zijn en kan meldingen krijgen als afspraken geweest zijn.

Welke elementen kunnen er in het plan zitten?

De onderstaande beschrijving zijn elementen die onderdeel (kunnen) zijn van het Perspectiefplan. De blokken moeten niet als volgorde gezien worden, het betreft ook geen format waarin het plan gegoten zou moeten worden. Het geeft een beeld van de onderdelen van een perspectiefplan volgens jongeren en instellingen.

- Toekomstplan / Jouw Plan (Jongere kan er zelf een naam aangeven)
Beschrijving van de huidige situatie (wonen, gezin, werk, school, hobby's, vrienden, vrije tijd en dergelijke). Waarom krijg ik hulp? Welke hulpverleners zijn er betrokken. Wat is hun rol? Wat zou een nieuwe hulpverlener moeten weten over mijn verleden/geschiedenis? Ik geef de volgende personen toestemming om mijn plan in te zien:
Mijn droom
- Een beschrijving van welke droom een jongere heeft, waar ziet hij/zij zichzelf over een aantal jaar. - Foto presentatie van de droom of een filmpje van de droom van de jongere. - Als een jongere nog geen droom heeft, staat hier beschreven welke acties worden ondernomen om droom te ontdekken (weekend school, summerschool o.i.d.)
Mijn belangrijkste doelen zijn:
1. 2. 3. Hier staat ook beschreven aan wie de jongere feedback gaat vragen op zijn/haar doelen, zoals familie, vrienden, professional, trainer en dergelijke. Hier kan ook beschreven worden dat er een SWT werker betrokken wordt om te zien of de doelen jeugdhulp overstijgend zijn. Zo kan een SWT werker direct de link naar de WMO maken.

Mogelijke scenario's:

Soms is het niet helemaal duidelijk of een jongere nog terug naar huis gaat of direct vanuit een instelling begeleid wordt naar zelfstandigheid. Of is een bepaald doel rondom werken nog niet helemaal helder, dan kunnen verschillende scenario's beschreven worden. Hier wordt ook beschreven welke contactmomenten er zijn, welke afspraken met ouders bijvoorbeeld worden gemaakt en dergelijke.

De hulp stopt pas als:

ik overdag
 ik woon
 ik als inkomen heb
 ik ben voorbereid op mijn financiële zelfstandigheid
 ik een betrouwbare volwassene heb, namelijk

Het gaat om een beschrijving van die belangrijke elementen die duidelijk maken dat hulpverlening overbodig of minder nodig is.

Mijn leefgebieden

- Gezin
 - o Lange termijn doel
 - o Korte termijn doel(en); haalbare doelen om successen te vieren
- School / werk/ dagbesteding
 - o Lange termijn doel
 - o Korte termijn doel(en); haalbare doelen om successen te vieren
- Financiën
 - o Lange termijn doel
 - o Korte termijn doel(en); haalbare doelen om successen te vieren
- Zelfstandigheid
 - o Lange termijn doel
 - o Korte termijn doel(en); haalbare doelen om successen te vieren
- Sociaal netwerk (maak een sociogram of opstelling of andere creatieve vorm)
 - o Lange termijn doel
 - o Korte termijn doel(en); haalbare doelen om successen te vieren
- Vrije tijd
 - o Lange termijn doel
 - o Korte termijn doel(en); haalbare doelen om successen te vieren
- Wonen
 - o Lange termijn doel
 - o Korte termijn doel(en); haalbare doelen om successen te vieren
- Zorg en/of ondersteuning
 - o Lange termijn doel
 - o Korte termijn doel(en); haalbare doelen om successen te vieren

- De doelen kunnen in beeld vorm gemaakt worden, denk aan foto's van gewenste situatie, moodboard voor bijvoorbeeld een woning.
- Sommige doelen kunnen in doe opdrachten worden geformuleerd, zoals maak 3 voorbeelden van hoe jouw woonsituatie kan zijn, fotografeer 3 bedrijven waar je misschien zou willen werken, schrijf 2 verschillende type sollicitatiebrieven etc.
- Picto's om type doelen te onderscheiden
- Begrijpelijke taal voor iedereen
- Een sociaal netwerk moet vroegtijdig worden opgebouwd en er moet een coach bij worden betrokken. Hierbij is ook betrokkenheid van SWT belangrijk indien doelen langduriger begeleiding vragen.

Wat moet er geregeld worden?

- Dit is afhankelijk van de situatie van de jongere, maar bijvoorbeeld na 18 jaar moet er een ziektekostenverzekering zijn. Kan ook om bepaalde inschrijving gaan. Of bijvoorbeeld adreswijziging als jongere ergens anders gaat wonen.

Wettelijk (en praktisch):

- Digid
- Ziektekosten verzekering
- Identiteitsbewijs
- WA verzekering
- Uitzoeken Zorgtoeslag
- Bankrekening
- Burgerservicenummer
- Indicatie/diagnose (indien nodig)

Dit moet aangevuld worden met andere gegevens die voor de specifieke situatie van de jongere van toepassing zijn en die nodig zijn om de doelen te behalen.

Tijdslijn (visualiseer wat de afspraken zijn in een tijdslijn)

- Wanneer wordt er gestart met het plan, vanaf 16^e jaar bijvoorbeeld.
- Welke mijlpalen zijn er te noemen, wanneer wordt verwacht welke korte en lange termijn doel behaald te zijn
- Concrete afspraken (die aangevuld kunnen worden naar verloop van tijd).

Vangnet

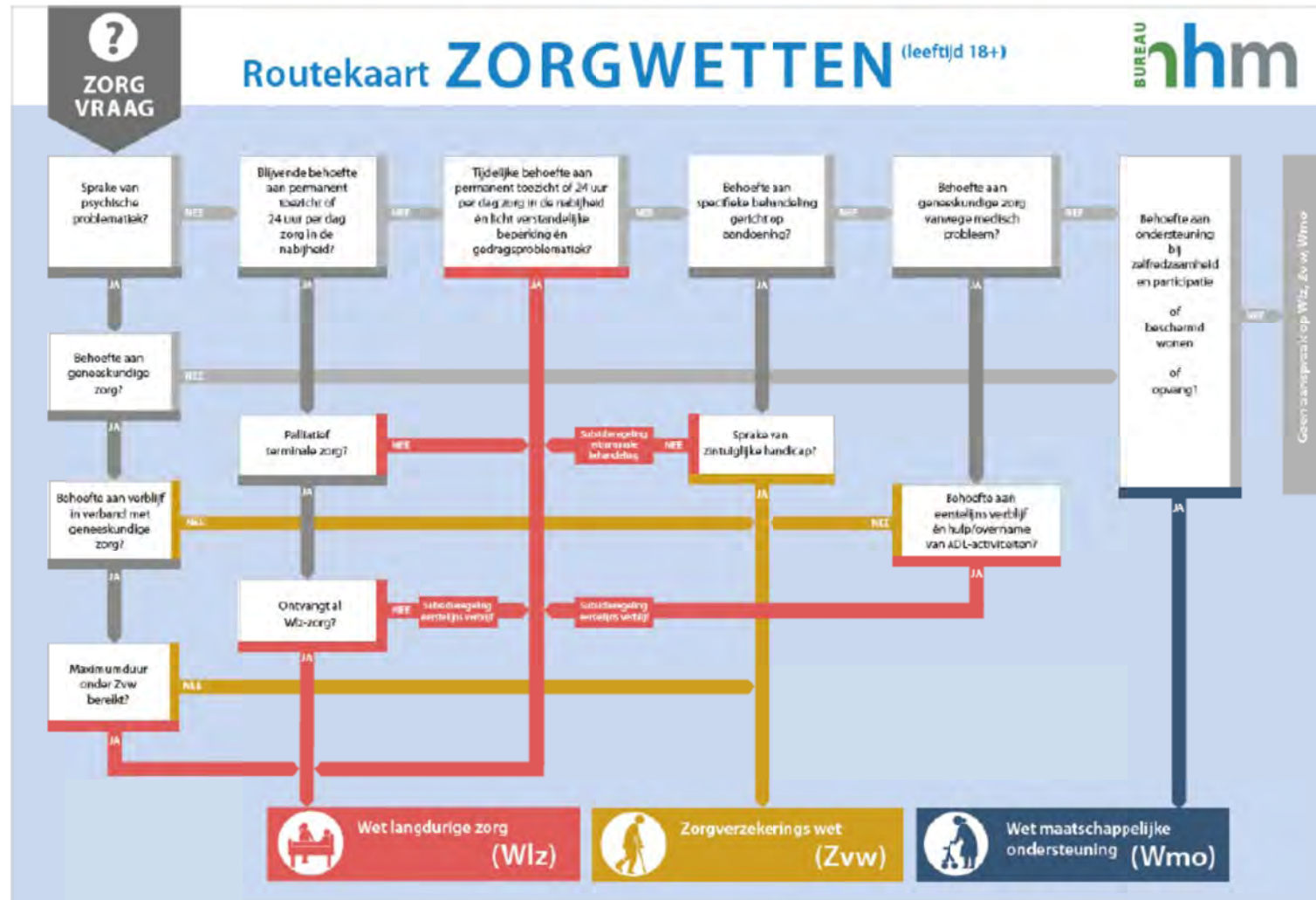
- Beschrijven wat een jongere in een specifieke situatie kan doen, als eerste benoemen waar het mis zou kunnen gaan (denk aan baan verliezen, onverwachte rekening, woonplek misschien verliezen etc).
- Hier kunnen afspraken geschreven worden over hoe de mentor contact onderhoudt met de jongere (strippenkaart, contactmomenten).
- Contactgegevens van de betrouwbare volwassene waar de jongere op terug kan vallen.

Aanvullende informatie

Er kan in overleg met de jongere informatie worden toegevoegd, zoals diagnose, diploma's, eerdere rapportages, eerdere evaluaties, resultaten van testen en onderzoeken etc. Ook worden er afspraken gemaakt over wie deze informatie mag zien.

Beschrijven waarom er vervolghulp nodig zou zijn (WMO) of bijvoorbeeld indicatie passend onderwijs.

BIJLAGE 3 Routekaart zorgwetten HMM 18- en 18+

Routekaart ZORGWETTEN (leeftijd 18-)

